

Szanowni Czytelnicy „Medycyny Paliatywnej w Praktyce”,

Oddajemy w Państwa ręce pierwszy numer czasopisma w 2017 roku. Znajdą w nim Państwo dwa artykuły oryginalne, trzy poglądowe i opis przypadku.

Wydanie otwiera praca oryginalna autorstwa Pani Docent Magdaleny Dutsch-Wicherek, Pani Doktor Magdaleny Bańkowskiej-Woźniak, Pani Doktor Adrianny Makarewicz, Pana Doktora Wojciecha Kaźmierczaka, Pana Doktora Konrada Dziobka i Pana Doktora Łukasza Wicherka „Przydatność kliniczna skali Dische’a w predykcji pogorszenia jakości życia i występowania zaburzeń połykania u chorych na nowotwory głowy i szyi leczonych w sposób skojarzony w Centrum Onkologii w Bydgoszczy”. Artykuł porusza istotny problem kliniczny wpływu zaburzeń połykania na jakość życia chorych na nowotwory głowy i szyi. Zastosowanie walidowanych narzędzi do oceny objawów pozwala na uzyskanie dokładniejszej wiedzy, a w konsekwencji — przyczynia się do skuteczniejszego leczenia. Niewątpliwie jakość życia chorych na nowotwory jest jednym z głównych celów leczenia, obok dążenia do pełnego wyleczenia bądź istotnego wydłużenia czasu przeżycia chorych.

Drugi artykuł oryginalny autorstwa Pani Doktor Elżbiety Trylińskiej-Tekielskiej i Pana Doktora Pawła Gidzińskiego zatytułowany „Oczekiwania wobec fizjoterapeuty i poczucie dobrostanu chorych objętych opieką paliatywną” omawia tematykę roli fizjoterapeuty w zaawansowanej chorobie nowotworowej z perspektywy potrzeb i oczekiwań pacjentów. Z przeprowadzonych badań wynika, że dla chorych bardzo istotne jest wsparcie informacyjne dotyczące zabiegów diagnostycznych i fizjoterapeutycznych oraz przebiegu procesu leczenia, które powinny być dostosowane do indywidualnych potrzeb poszczególnych chorych.

Do powyższej tematyki pośrednio, poprzez istotną rolę fizjoterapeutów w leczeniu obrzęku limfatycznego, nawiązuje praca poglądowa autorstwa Pani Doktor Katarzyny Ochałek i Pana Doktora Tomasza Grądalskiego „Postępowanie w profilaktyce i leczeniu zachowawczym obrzęku chłonnego – przegląd piśmiennictwa”, w której dokonano przeglądu aktualnego piśmiennictwa, głównie międzynarodowego. Autorzy, którzy są ekspertami w tej dziedzinie, oprócz przedstawienia aktualnych zaleceń terapeutycznych wskazują na bariery utrudniające skuteczne leczenie obrzęku chłonnego w naszym kraju.

W artykule poglądowym „Ból kostny u chorych na nowotwory — co wiadomo o mechanizmach jego powstawania” Pani Doktor Renata Zajązkowska wraz z niżej podpisanym i Panem Profesorem Jerzym Wordliczkim przedstawiła patomechanizm oraz przyczyny bólu kostnego u chorych na nowotwory. Ból kostny jest najczęstszym rodzajem bólu w tej grupie pacjentów i niestety nadal pozostaje wyzwaniem dla personelu opiekującego się chorymi. Związane jest to między innymi ze złożonym patomechanizmem, który obejmuje zarówno komponent receptorowy, jak i neuropatyczny bólu kostnego. Pewne nadzieje budzą próby stosowania bardziej celowanych metod leczenia bólu kostnego, takich jak wykorzystanie przeciwciał monoklonalnych czy rozwój nowszych metod radioterapii i leczenia systemowego, zwłaszcza terapii molekularnych i immunoterapii.

W kolejnym artykule poglądowym „Wpływ paliatywnej radioterapii na jakość życia chorych na zaawansowanego niedrobnokomórkowego raka płuca” Pani Doktor Monika Rucińska i Pani Doktor Agata Sugajska omawiają powyższą problematykę. Autorki na podstawie danych literaturowych i bogatego własnego doświadczenia w praktyczny sposób przedstawiły możliwości zastosowania paliatywnej radioterapii w leczeniu licznych objawów występujących u chorych na nowotwory płuc. Pomimo postępów w leczeniu przyczynowym nowotwory płuc nadal stanowią ogromny problem epidemiologiczny i terapeutyczny, co powoduje, iż opieka wspierająca i paliatywna odgrywają bardzo istotną rolę dla tej, niestety bardzo licznej, grupy chorych. Zastosowanie palia-

tywnej radioterapii niewątpliwie w znacznym stopniu przyczynia się do wydłużenia czasu przeżycia, a przede wszystkim — do istotnej poprawy jakości życia pacjentów i, pośrednio, opiekunów.

Numer zamyka przedstawiona przez Panią Doktor Annę Przeklasę-Muszyńską, Panią Doktor Magdalenę Kocot-Kępską i Pana Profesora Jana Dobrogowskiego praca kazuistyczna „Neuropatia po chemioterapii leczona tapentadolem — opis przypadku”. Problem neuropatii obwodowej wywołanej podaniem cytostatyków staje się niezwykle istotny — w świetle częstego stosowania leków wywołujących uszkodzenie układu nerwowego (między innymi pochodne platyny, taksany, alkaloidy vinca, talidomid, bortezomib) i znacznymi trudnościami w leczeniu. W pracy przedstawiono leczenie dostępnym od niedawna w Polsce opioidem o podwójnym mechanizmie działania — tapentadolem, co w konsekwencji zapewniło znaczne zmniejszenie natężenia bólu i poprawę jakości życia chorego.

Wraz z pierwszym numerem czasopisma w 2017 roku chciałbym serdecznie powitać w gronie Współpracowników Doktora Leszka Pawłowskiego — adiunkta w Zakładzie Medycyny Paliatywnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, który bardzo aktywnie działa na polu regulacji prawnych dotyczących problemów chorych i opiekunów. Dziękuję Panu Doktorowi za podjęcie zadań Sekretarza Redakcji „Medycyny Paliatywnej w Praktyce” i życzę dużo satysfakcji z pracy.

Chciałbym bardzo serdecznie powitać w gronie członków Rady Naukowej Doktor Ilonę Obarę z Uniwersytetu w Newcastle w Wielkiej Brytanii. Pani Doktor jest znana z wielu publikacji w międzynarodowych czasopismach, które przyczyniły się w istotny sposób do zwiększenia naszej wiedzy w dziedzinie badania bólu.

Bardzo zachęcam wszystkich Czytelników — zarówno polskich, jak i zagranicznych — do zgłaszania prac (oryginalnych, poglądowych i kazuistycznych) oraz komentarzy na wybrany temat związany z profilem tematycznym czasopisma. Życzę Państwu miłej lektury.

Z serdecznymi pozdrowieniami
Wojciech Leppert